

TÜRK HUKUKU'NDA ANONİM ŞİRKET YÖNETİM KURULU KARARLARININ SAKATLIĞI KONUSUNDA GETİRİLEN DÜZENLEMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

H. Güzin ÜÇİŞİK*

ÖZ

Mevcut Ticaret Kanunu'nda Yönetim Kurulu kararlarının sakatlığı halinde, yönetim kurulu kararlarına karşı dava açılıp açılmayacağı, açılabilirse hangi davaların açılacağı konusunda açık bir hüküm yoktur. TK'da sadece YK üyelerine karşı açılacak tazminat davaları düzenlenmiştir (TK m. 336-341, 309, 346).

Mevcut TK açısından, genel hükümlere göre yönetim kurulu kararlarının yokluğu ve hükümsüzlüğünün tespiti mümkün olmakla birlikte TK kanuna, ana sözleşmeye veya afaki iyiniyet kurallarına aykırı genel kurul kararlarının iptalini öngören TK m. 381 hükmünün benzeri bir düzenleme yönetim kurulu kararları için getirilmemiştir.

Yeni Ticaret Kanunu'nun 391. maddesinde, yönetim kurulu kararlarının hangi hallerde hükümsüz olacağını ve tespit davasına konu olabileceği sınırlayıcı olmaksızın örneklerle gösterilmiş ve geçersizliğin hüküm ve sonuçlarının genel hükümlere göre saptanacağı belirtilmiştir (m. 391). Yeni Ticaret Kanununda ayrıca halka açık olmayan bir anonim şirketle ilk veya değiştirilmiş esas sözleşme ile, esas sözleşmede belirlenen kayıtlı sermaye tavanına kadar sermayeyi artırma yetkisi, yönetim kuruluna tanındığı takdirde, yönetim kurulunun, sermaye artırımı kararı vermesi, imtiyazlı veya itibari değerinin üzerinde pay çıkarılması ve pay sahiplerinin yeni pay alma haklarını sınırlandırabilmesi bu kanundaki hükümler çerçevesinde ve esas sözleşmede öngörülen yetki sınırları içinde gerçekleştirilebilirler (YTK. m. 460). Bu konularda alınan kararlar kanuna, esas sözleşme hükümlerine ve özellikle dürüstlük kurallarına aykırı ise pay sahipleri ve yönetim kurulu üyeleri, kararın ilanı tarihinden itibaren bir ay içinde iptal davası açabilirler.

Yeni Ticaret Kanunu yönetim kurulu kararlarının butlanını gayet geniş bir şekilde düzenlemiştir. Ancak butlanın istisnai hallerde kabul edilmesi hukuk güvenliği açısından büyük bir önem taşımaktadır. Çünkü yönetim kurulu kararlarının butlanla sakat olduğunun tespit edilmesi, yönetim kurulu kararının alındığı tarihten itibaren geçersiz sayılması ve bu karara dayanılarak yapılan işlem ve uygulamaların da kural olarak geriye etkili olarak geçersiz olması sonucunu doğurur. Böyle bir yönetim kurulu kararı, ne ortaklığa ne pay sahiplerine ne de alacaklılara karşı hüküm ifade eder. Belli bir süreyle tabi olmaksızın her zaman geçersizliği ileri sürülebilir.

Kanaatimce, Yeni Ticaret Kanunu'nda yönetim kurulu kararlarının butlanını değil, belirli bazı hallerin gerçekleşmesi halinde iptalinin düzenlenmesi ve bunun da belirli bir süreyle sınırlandırılması gerekir. Mevcut Sermaye Piyasası Kanunu'na paralel bir düzenleme tüm anonim ortaklıklar için kabul edilebilir. Ayrıca, yönetim kurulunun eşit işlem ilkesine, anasözleşme hükümlerine aykırı olan, anonim şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen, pay sahiplerinin özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanımını kısıtlayan ya da güçleştiren, diğer organların devredilmez yetki alanına giren ve bu yetkilerin devri anlamına gelebilecek kararların da iptalinin talep edilebilmesi, olması gereken hukuk açısından daha savunulabilir gözükmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anonim Şirket, Yönetim Kurulu, Yönetim Kurulu Kararlarının Butlanı.

---

* Prof.Dr., Doğu Üniversitesi, guzinucisik@gmail.com.

AN ANALYSIS ON THE ARTICLES OF THE TURKISH COMMERCIAL CODE REGARDING THE DEFECTS OF DECISIONS OF JOINT-STOCK COMPANY BOARD OF DIRECTORS

ABSTRACT

There are no clear statements in the Turkish Commercial Code regarding defects of decisions of joint-stock company executive board of directors; that is whether it is possible to file any cases against these decisions and if so what the character of these cases should be. In the Turkish Commercial Code, there only exist some rules about taking compensation actions against regarding executive board members. (the Turkish Commercial Code: articles 336-341, 309, 346)

The Turkish Commercial Code consists some general articles that regulate the absence and/or invalidity of the joint-stock company executive board of directors; however there are no rules for executive board of directors' decisions that may be parallel to Article 381 that provides an annulment for general board of directors' decisions that are not in accordance with the articles of incorporation or with general norms of good will.

Article 391 of the new Turkish Commercial Code provides regulations regarding the invalidity of joint-stock company executive board of directors and consequences thereof by setting some examples. Also recently amended Article 460 of the Turkish Commercial Code provides that the joint-stock companies that are not open to public, if the executive board of directors has been given the power to raise the capital to its maximum by initial or amended articles of incorporation; the executive board of directors may decide to raise the capital, may issue shares, and may restrict the rights of acquisition of new shares for shareholders. In case of these decisions to be not in accordance with the Code, and/or with the articles of incorporation and/or with specifically norms of honesty, shareholders or members of the executive board of directors may bring actions for annulment within one month after the due process announcement of the decision .

Invalidity of the executive board of directors' decisions has been widely regulated by the new Turkish Commercial Code. However, invalidity should be a very exceptional sanction for the purposes of certainty and predictability of the law, since the consequences of such an invalidity decision happens to be considering all decisions of the executive board of directors to be void from the start and in retrospect. Thus these executive board of directors' decisions have no effect neither for shareholders nor for creditors; and may be claimed to be invalid anytime without any statute of limitations.

In my opinion, by the new Turkish Commercial Code it should only be provided that the executive board of directors' decisions may be annulled in a certain time under certain limited conditions, and invalidity should not be a sanction at all. A new legislation parallel to the current Securities Exchange Act would be acceptable for all incorporated companies. And also, annulments of the decisions against the equality principle and/or the articles of incorporation, and/or not to be in accordance with the corporation's basic structure, and/ or to be disinterested with the capital conservation principle, and/or to be derogative about the shareholders' indispensable rights appears to be much more plausible and sustainable in terms of law.

Keywords: Joint-Stock Company, Executive Board of Directors, Invalidity of joint-stock company executive board of directors decisions.

I. Genel Olarak

Bir yönetim kurulu kararının var olabilmesi için, yönetim kurulunun toplantı yapması ve karar alması gerekir. Bu iki unsurun bir arada bulunmadığı yönetim kurulu kararı yoktur. Yönetim kurulu üyelerinden biri veya birkaçı toplantıya çağrılmadan yönetim kurulu yapılmış ve karar alınmışsa, yönetim kurulu kararları imza edilmemişse veya toplantı ve karar yeter sayıları sağlanmadan karar alınmışsa, alınan kararlar yok hükmündedir. Bu hükmün tek istisnası TK. 330/2; YTK. 390/4 uyarınca, tüm üyelerin yazılı bir öneriyi imzalayıp karara muvafakat onayını vermeleridir.

Şeklen mevcut, daha açık bir deyişle kurucu şekli unsurlarıyla meydana gelmiş bir yönetim kurul kararlarının konusu emredici hukuk kurallarına, ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı veya konusu imkansız olduğunda bu yönetim kararı batıldır (BK. 19-20). Butlana sebep olan haller işlemin kurucu şartlarına ilişkin olmayıp sadece geçerlilik şartlarıyla ilgilidir (Yönetim kurulunun batıl olan işlemine hukuk düzeni belirli sonuçlar bağlayabilir. Örneğin, batıl bir yönetim kurulu kararının geçerli olduğu hakkında sicilde yaratılan hukuki görünüşe dayanan iyiniyetli kişiler korunur. Hâlbuki yok olan bir yönetim kurulu kararı hiç bir hukuki sonuç doğurmaz. Ayrıca butlanın ileri sürülmesi bazı durumlarda MK. 2 hükmüne aykırılık oluşturabilir. Oysa yokluk durumunun ileri sürülmesi dürüstlük kuralına aykırılık teşkil ettiği gerekçesiyle engellenemez.). Bu gibi kararlar aleyhinde hükümsüzlüğün tespiti davası açılabilir (Çamoğlu, 1972, 79; Tekil, 1998, 199; Pulaşlı, 2011, 318; Yrg. 11. HD. 26.01.1989, 3414/2195; Eriş, 2010, 945).

Hükümsüzlüğün ve yokluğun her zaman tespiti ve defî yoluyla ileri sürülmesi mümkündür. Yokluğun ve butlanın tespiti için bunda hukukî yararı bulunan herkes mahkemeye başvurabilir. (Anonim ortaklık yönetim kurulunun verdiği kararların yok veya batıl olduğunun tespiti için dava açılabilir; Yrg. 11. HD. 26.01.1989, 3414/2605; Eriş, 2010, 945; Yargıtay bir kararında, butlana dayalı tespit davası açma hakkının pay sahiplerine ait olduğu görüşündedir; Yrg. 11. HD. 21.11.1988, 2484/7015, Eriş, 2010, 880) Bir yönetim kurulu kararının yokluk veya butlanla malul olduğu itiraz yoluyla da ileri sürülebilir. (Çamoğlu, 1972, 79; Moroğlu, 2009, 179). Ancak, gerek doktrinde, gerekse uygulamada hükümsüzlüğün uzun süre geçtikten sonra ileri sürülmesi, MK m.2 hükmündeki dürüstlük kuralı çerçevesinde haklı görülmemektedir. (Pulaşlı, 2011, 318; Moroğlu, 2009, 22, 115, 116; Moroğlu, yokluğun ileri sürülmesinde MK. m.2 hükmünün göz önünde bulundurulmayacağını savunmaktadır. (Moroğlu, 2009, 29). Ayrıca yasa ve ana sözleşmenin öngördüğü yetersayılar sağlanmadan toplantı şeklen yapılmış olsa dahi toplantıda alınan kararlar yoklukla maluldür. Davacıların kötü niyetli olmaları ve toplantılara katılmamaları bu kararlara geçerlilik kazandırmaz; Yrg. 11. HD. 15.10.1993, 4885/6526; Eriş, 1995, 271; İmregün ise üyelerin sırf toplantı yetersayı oluşmaması amacıyla toplantıya katılmaması gibi bazı durumlarda MK. m.2 hükmünün dikkate alınması gerektiğini savunmaktadır; İmregün, 1991, 337; İmregün, 2001, 289, dn. 17). Ayrıca yokluk ve butlan mahkeme tarafından re'sen göz önünde bulundurulabilir. Yargıtay'ın 1998 tarihinde vermiş olduğu bir kararında belirttiği gibi "dava konusu yönetim kurulu kararının alınmasında toplantı ve karar nisabının oluşup oluşmadığı bu yönden geçerli bir karar bulunup bulunmadığı re'sen araştırılmalı ve sonucu çerçevesinde bir karar verilmelidir"; Yrg. 11. HD. 19.02.1998, 8425/980).

Konunun, farklı düzenlemelere yer veren 29.06.1956 tarih, 6762 No, Mevcut Ticaret Kanunu, 13.01.2011 Tarih, 6102 No Yeni Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu açısından ayrı ele alınması gerekir.

II. 29.06.1956 Tarih ve 6762 No. Mevcut Ticaret Kanunu

Yönetim kurulu kararlarının sakatlığı halinde, mevcut Ticaret Kanunu'nda yönetim kurulu kararlarına karşı dava açılıp açılmayacağı, açılabilirse hangi davaların açılacağı konusunda açık bir hüküm yoktur. TK'da sadece YK üyelerine karşı açılacak tazminat davaları düzenlenmiştir (TK m. 336-341, 309, 346). (Doktrinde, kanundaki bu eksikliğin YK. üyelerinin sorumluluğu yoluna gidilerek giderilebileceği ileri sürülmüşse de (Bkz. İmregün, 1989, 215; Domaniç, 1989, 606 vd; Arslanlı, 1960, 120) Ancak yönetim kurulu üyeleri aleyhine açılacak sorumluluk davasının buradaki menfaatler dengesini kuracak nitelikte olmadığı açıktır. (Aynı görüşte, Çamoğlu/Poroy/Tekinalp, N. 534).

Mevcut TK açısından, genel hükümlere göre yönetim kurulu kararlarının yokluğu ve hükümsüzlüğünün tespiti mümkün olmakla birlikte YK kararları aleyhine iptal davası açılmaz. Mevcut TK kanuna, ana sözleşmeye veya afaki iyiniyet kurallarına aykırı genel kurul kararlarının iptalini öngören TK m. 381 hükmünün benzeri bir düzenleme yönetim kurulu kararları için getirilmemiştir. Kanuna, esas sözleşmeye ve objektif iyiniyet kurallarına aykırı GK kararları iptal edilebileceği halde, YK kararlarının iptali kanuna göre mümkün değildir. Doktrinde hakim görüş hukukumuzda anonim ortaklık yönetim kurulu kararlarına karşı genel bir iptal müessesesine yer olmadığı ve TK m.381 hükmünün kıyasen yönetim kurulu kararlarına uygulanmayacağı yönündedir. (Domaniç, 1978, 417; Moroğlu, 2009, 180; Ansay, 1964, 381; İmregün, 2001, 292). Ancak bazı yazarlar, pay sahiplerinin çıkarlarını korumak açısından, mevcut düzenlemelerin yetersizliği nedeniyle, yönetim kurulu kararlarının iptali için kanunda bu yolda bir düzenlemenin bulunması gerektiğini savunmaktadır. (Çamoğlu, 1972, 79-80; Çamoğlu/Poroy/Tekinalp, N. 534; Özkorkut, 1996, 134. Ayrıca bkz; Aytaç'ın ve Türk'ün görüşleri, Karayalçın, Makaleler, 285-287 ve 289-290. Yargıtay'ın görüşü de, YK kararlarına karşı iptal davası açılmayacağı yönündedir. (Yrg. 11. HD 13.11.1980, 4369/5255; "Bazı istisnalar dışında anonim ortaklığın yönetim kurulu kararlarına karşı iptal davası açılmaz". Ancak Yargıtay 2008 yılında vermiş olduğu bir kararında "pay sahiplerinin paydaşlık sıfatından doğan kişisel statü ve haklarını ilgilendiren YK kararlarına karşı GK nezdinde itirazda bulunmadan, dava yolu ile hak arama yoluna başvurulabileceğinin mümkün olduğunu" kabul etmiştir; Yrg. 11.HD. 15.05.2008, 3484/6373; Batider, 2008, C. XXIV, S.3, 548).

Yönetim kurulu kararları, kanuna, genel kurul kararlarına ve ana sözleşme hükümlerine aykırı olabilir. Ana sözleşmeye aykırı bir kararla bireysel bir hakkı ihlal edilen pay sahibinin genel hükümlere göre açacağı bir dava ile bu hakkını koruyabileceği öğretilmiş kabul edilmektedir. (Karayalçın, 1986, 247; Moroğlu, 2009, 179; Çamoğlu, 1972, 80; Yarg. 11. HD. 20.05.1993, 3666/3729 (Eriş, 2011, 270); Yrg. 11. HD. 10.05.1998, 4884/4086 (Eriş, 2011, 201). Ancak yönetim kurulu kararlarının genel kurula getirilmesi ve genel kurulda sonuçlandırılması, (bu halde alınabilecek bir genel kurul kararının iptali de dava edilebileceğinden dolayı olarak yönetim kurulu kararlarının da iptali söz konusu olabilecektir). Yönetim kurulu kararının genel kurula getirilmesinde, pay sahiplerinin kararı geç öğrenmeleri, olağanüstü genel kurul toplantıya çağırma güçlükleri, genel kurulun yönetim kurulu kararını görüşmeyi reddetmesi gibi engeller bulunmaktadır. Öte yandan hangi yönetim kurulu kararlarının sakat veya geçersiz olduğunun ve hangilerinin genel kurula getirilmesinin gerektiğinin tespiti oldukça zordur ve keyfî davranışlara yol açabilir; (Aytaç, 1986, 283).

Örneğin, bir pay sahibine, ana sözleşmeyle tanınmış bir önalım hakkının ihlal eden bir devrin yönetim kurulu kararıyla pay defterine kaydı halinde, önalım hakkı sahibi kaydın terkin davası açabilir. (Su, 2005, 228). Ayrıca

Yargıtay, kanuna, ana sözleşmeye aykırı yönetim kurulu kararlarına karşı genel kurula itiraz edilebileceğini kabul etmektedir. (Yrg. 11. HD. 28.02.1979, 913/925; 13.11.1980, 4369/5255 (kazancı); 01.12.1983, 5244/5397 (Eriş, 1114). Ancak mevcut Ticaret Kanunu'nda, yönetim kurulu kararlarına karşı genel kurula itiraz edilebileceğine ilişkin bir hüküm mevcut değildir. Bu nedenle kanuna, ana sözleşmeye aykırı yönetim kurulu kararları aleyhinde genel kurula itirazın mümkün olmaması gerekir. (Aynı görüşte, Karayalçın, 1986, 263; Çamoğlu/Poroy/Tekinalp, N. 534). Yönetim kurulu kararlarına karşı genel kurulda itiraz hakkının kabulü halinde, yönetim kurulu kararlarına karşı genel muhalefet edebilecek olanlar pay sahipleri, denetçiler ve kararın alınmasına muhalefet etmiş ve bunu tutanağa geçirtmiş veya geçerli bir mazereti yüzünden kararın alındığı toplantıya katılmamış yönetim kurulu üyeleridir. Üçüncü kişilerin ve bu arada ortaklık alacaklılarının, ortaklık içi bir organ olan genel kurulda itiraz olanakları yoktur. Pay sahiplerinin kişisel haklarını ihlal eden yönetim kurulu kararları dolayısıyla ihlal edilen hakların mahiyetine uygun düşen davaları, özellikle şirket aleyhine eda (ifa) davası açılabilirliği tartışmalı değildir. Pay sahibinin kendi zararını veya şirketin zararını sorumlu yönetim kurulu üyelerinden talep etmesi ise kanunda düzenlenmiştir.

Sonuç olarak TTK sisteminde sadece, pay sahiplerinin kişisel menfaatlerinin ihlali halinde, yönetim kurulu kararlarının iptal edilebileceği; pay sahiplerinin kişisel menfaatlerinin ihlali dışında, kanun ve ana sözleşmeden doğan hak ve menfaatlerinin yönetim kurulu kararı ile ihlal edilmesi halinde, genel kurula itiraz edebilecekleri ve itirazlarının sonuçsuz kalması durumunda, genel kurul kararlarının iptalini dava edebilecekleri, doktrinde ve Yargıtay'da kabul edilmiştir. (Yrg. 11. HD. 23.11.1982, 4697/4895 (Karayalçın, 1986, 271); 11. HD 14.06.1984, 2205/2894, (Karayalçın, 265). Buna karşılık pay sahipleri, yönetim kurulu kararlarının ortaklık menfaatini ihlal ettiğini ileri sürerek yönetim kurulu kararlarının iptalini dava edemezler. (Pulaşlı, 2011, 319).

Yönetim kurulunun yetkilerini kötüye kullanmasını halinde pay sahiplerinin menfaatlerinin korunmasında en etkili araç olarak, üyeler aleyhinde TTK. 336-341 maddeleri gereğince sorumluluk davası açılması kabul edilmiştir. Buna göre; ortaklık ve ortaklık alacaklıları yanında, doğrudan doğruya veya dolayısıyla uğradıkları zararlar nedeniyle pay sahiplerinin de tazminat istemesi mümkündür. Özellikle yönetim kurulu kararlarının iptale konu edilmeyeceğini ve iptale gerek olmadığını savunanlar tarafından sorumluluk davaları açılması gerekçe olarak gösterilmiştir. Buna rağmen sorumluluk davalarının yönetim kurulu kararları karşısında etkili bir koruma aracı olduğu söylenemez. Öncelikle kanuna veya esas sözleşmeye aykırı yönetim kurulu kararının tüm sonuçlarını, sorumluluk davaları ile ortadan kaldırmak mümkün değildir. Kaldı ki, üyelerin her zaman yeterli mali güce sahip oldukları da söylenemez. Zararın doğumuna engel olmak imkanı yerine, zararın doğmasından sonra tazminat davası ile telafisi yoluna gitmek anlamsızdır. Nihayet bu davaların şartları itibarıyla pay sahipleri tarafından açılması pratik değildir. (Aytaç, 1986, 281)

III. 13.01.2011 Tarih ve 6102 No. Yeni Ticaret Kanunu

Yeni Ticaret Kanunu'nun 391. maddesinde, yönetim kurulu kararlarının hangi hallerde hükümsüz olacağını ve tespit davasına konu olabileceği sınırlayıcı olmaksızın örneklerle gösterilmiş ve geçersizliğin hüküm ve sonuçlarının genel hükümlere göre saptanacağı belirtilmiştir (m. 391). Ayrıca Yeni Ticaret Kanunu'nun 460. maddesinin 5. fıkrasında yapılan bir düzenleme ile bir halde pay sahiplerine ve yönetim kurulu üyelerine yönetim kurulu kararları aleyhine iptal davası açabilme imkanı getirilmiştir. Bilindiği üzere kayıtlı sermaye sisteminde, yönetim kurulu tarafından sermaye artırılırken, anonim şirketler esas sözleşmesinde öngörülen yetki sınırları içinde sermaye artırımı kararı alınır. Alınan bu karar kanun veya esas sözleşme hükümlerine ve özellikle dürüstlük kurallarına aykırı ise bu karar aleyhine, pay sahipleri ve yönetim kurulu üyeleri kararın ilan tarihinden itibaren bir ay içinde iptal davası açabilirler (YTK. m. 460/5).

1. Batıl Yönetim Kurulu Kararları

Yeni Ticaret Kanunu, 'batıl kararlar' başlığını taşıyan 391. madde hükmüne göre:

“(1) Yönetim kurulunun kararının batıl olduğunun tespiti mahkemeden istenebilir. Özellikle;

- a) Eşit işlem ilkesine aykırı olan,
- b) Anonim şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen,
- c) Pay sahiplerinin, özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanılmasını kısıtlayan ya da güçleştiren,
- d) Diğer organların devredilmez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin kararlar batıldır”.

Gereğince belirtildiği üzere, düzenlemenin amacı, dava olanağını tanıyarak ve iptal edilebilir kararlarla batıl kararlar arasındaki farka açıklık getirerek pay sahibinin korunmasını güçlendirmektir. Hüküm batıl kararları örnek gösterme yöntemi ile belirlenmektedir. Kanunda belirtilen bu hallerde alınmış olan yönetim kurulu kararı ne ortaklığa ne pay sahiplerine ne de alacaklılara karşı hüküm ifade eder. Belirtilen hakların somut bir olayda ihlal edilmesi yönetim kurulu kararının butlanı sonucunu doğurmaz. Yönetim kurulu tarafından alınan hükümlere aykırı genel nitelik taşıyan hukuk koyan kararlar butlanla maluldür. Yeni Ticaret Kanunu'nun gerekçesinden anlaşıldığı üzere, geçersiz genel

kurul kararları sadece maddede belirtilen kararlardan ibaret değildir. Böylece, ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı YK kararları, yatırımcıları, alacaklıları ve işçileri koruyucu emredici hükümlere aykırı yönetim kurulu kararları da batıldır (BK. 20, TBK 27). Örneğin, şirketin mülkiyetinde bulunan bir gayrimenkulün satın alınmasına ilişkin YK kararı, alacaklılara zarar vermek amacıyla, bütün aktiflerin satılmasını öngören YK kararı, alacaklılardan mal kaçırmak amacıyla şirket malvarlığını piyasanın değerinin altında ortaklara ve üçüncü kişilere satıp devreden yönetim kurulu kararları batıldır.

Batıl yönetim kurulu kararlarında hükümsüzlüğün tespiti davası meşru menfaati bulunanlar tarafından bir süreye bağlı olmaksızın ikame edilebilir (YTK. M.391'in gerekçesi). Ancak hükümde meşru menfaat kavramı açıklanmamıştır.

a. Şirketin Temel Yapısına Aykırı Yönetim Kurulu Kararları

Yeni Ticaret Kanunu'nun 391. maddesinde açıkça hangi kararların batıl olduğu belirtilmiştir. Bunların başında şirketin temel yapısına aykırı yönetim kurulu kararları gelir. Örneğin, bütün pay sahipleri için bilanço açıklarını kapatmak amacıyla Kooperatifler Kanunu'nun 31. maddesinde olduğu gibi ek ödeme yükümü getiren bir yönetim kurulu kararı anonim şirketin temel yapısının bir tanımlayıcı ögesi olan pay sahiplerinin sınırlı sorumluluğu ilkesine aykırıdır ve hükümsüzdür (YTK. M.391'in gerekçesi YTK. m. 421/2-a hükmü istisnai bir düzenlemedir.). Aynı şekilde organların devredilmez yetkilerini ihlal eden, kanunda belirtilen istisnalar dışında şirket zararlarının kapatılması külfetini yükleyen, ortakların ödedikleri sermayeye faiz öngören kararlar temel yapıyı ihlal eder niteliktedir ve batıldır.

Anonim şirketin tanımına, pay sahiplerinin hakları ve borçları düzenine ve organsal yapısına aykırı kararlar temel yapıya aykırıdır. Temel yapı ile kastedilen, anonim şirketi taşıyan ana kolonlardır. Yukarıda verilen "ek ödeme yükümü" bu niteliktedir. Bir üçüncü kişinin mesela büyük kredi veren bir bankanın pay sahibine eş (temettü, tasfiye payı, genel kurula katılma gibi) haklarla donatılması veya yönetim kurulu kararlarında ona veto hakkı tanınması temel haklar düzenine; üye olmayan bir kişinin yönetim kurulunda üye haklarına sahip kılınması, organsal yapıya aykırıdır ve neticede hükümsüzdür (YTK. M.391'in gerekçesi).

b. Pay Sahibinin Vazgeçilmez Nitelikteki Haklarını İhlal Eden veya Bunların Kullanılmasını Kısıtlayan ya da Güçleştiren Kararlar

Pay sahibinin genel kurula katılma, asgari oy, dava ve kanundan doğan vazgeçilmez nitelikteki haklarını sınırlandıran veya ortadan kaldıran yönetim kurulu kararları geçersizdir.

İptal davasının açılabilmesinin yönetim kurulunun onayına tabi tutulması; kar elde etmek ve paylaşmak amacının terki; genel kurula giriş kartı verilmesinin veya YTK. m. 437 hükmü uyarınca bilgi alma ve incelemenin yönetim kurulunun istediği bir taahhütnamenin imzalanması şartına bağlanması; genel kurula temsilci ile katılmanın (YTK. m. 425) yasaklanması, bağımsız ve kurumsal temsilciler için (YTK. m. 428) şirkete teminat yatırılması zorunluluğunun getirilmesi gibi durumlarda pay sahibinin vazgeçilmez ve sınırlandırılmaz haklarının kullanılmasının ihlal edilmesi veya kısıtlanması söz konusudur ve bu hallerde alınan kararlar batıldır. Hükümde 'özellikle' denilerek geçersizliğin sadece vazgeçilmez haklara özgülenmediği vurgulanmıştır.

c. Sermayenin Korunması İlkesini Gözetmeyen Yönetim Kurul Kararları

YTK'da sermayenin eksiksiz teşekkül etmesini ve korunmasını sağlayıcı hükümler getirilmiş ve bu hükümlere aykırı yönetim kurul kararlarının hukuki sonucunun butlan olduğu kabul edilmiştir. Buna göre şirketin asgari sermayesine ilişkin YTK. m. 332; şirketin kendi hisselerini iktisap etme veya rehneme yasağına ilişkin YTK. m. 379, 382-385, 389; aynı sermaye olarak konulabilecek malvarlığı değerlerine ilişkin YTK. m. 342; aynı sermayeye değer biçilmesine ilişkin YTK. m. 343; itibari değerinin altında bir bedelle pay çıkarılmayacağına ilişkin; YTK. m. 347; nakden taahhüt edilen payların itibari değerinin ödenmesine ilişkin YTK. m. 344; kuruculara şirket sermayesinin azaltılmasına yol açan bir menfaatin sağlanmasının hükümsüzlüğüne ilişkin YTK. m. 348/1; kurucular tarafından kurulda verilen beyana ilişkin YTK. m. 349; kuruluştan itibaren iki yıl içinde yapılan ve sermayenin onda birini aşan ayınların devir veya kiralanmasına ilişkin YTK. m. 356/1; pay sahiplerinin sermaye olarak şirkete ifa ettikleri değerlerin iadesini yasaklayan YTK. m. 480; sermaye azaltılması sırasında alacaklılara daveti öngören YTK m. 474; pay sahiplerinin şirkete borçlanmalarını yasaklayan YTK. m. 358; sermaye kaybı veya borca batıklık halinde alınması gereken önlemlere ilişkin YTK. m. 376; yönetici ve yakınlarının şirketten borçlanamayacaklarına ilişkin YTK. m. 395/2; pay bedelleri ödenmeden sermaye artırımının yapılmayacağına ilişkin YTK. m. 456/1; sermaye artırımında yönetim kurulunun beyan vermesini öngören YTK m. 457; karşılıkları tamamen ödenmeden hamiline yazılı senetler çıkarılmayacağına ilişkin YTK. m. 484/2; karşılıkları tamamen ödenmeyen nama yazılı payların hamiline yazılı paylara dönüştürülemeyeceğine ilişkin YTK. m. 485/2; bedeli tamamen ödenmemiş olan nama yazılı payı iktisap eden yeni pay sahibinin ödenmeyen kısım için şirkete karşı sorumlu olacağına ilişkin YTK. m. 501/1; hazırlık dönemi faizi dışında (YTK. m. 510) esas sermaye için faiz ödenmeyeceğine ve kar payının ancak net dönem karından ve serbest yedek akçelerden dağıtılabileceğine ilişkin hüküm YTK. m. 509; yönetim kuruluna kar payı

dağıtılmasına ilişkin şartları belirleyen YTK m. 511; kanuni yedek akçe belirlenmesine ve kullanılmasına ilişkin YTK. m. 519, 520 hükümlerine aykırı olarak alınan kararlar batıldır.

d. Eşit İşlem İlkesine Aykırı olan Yönetim Kurulu Kararları

Anonim ortaklıklarda ana kural, her pay sahibine eşit hak sağlanması ve borç yüklenmesidir. Bu kural benzer durumlarda, benzer biçimde tek ve aynı şekilde davranma ve işlem yapma gereğini içerir. OECD prensiplerinde yerini bulan bu ilke, farklı nitelikteki payların kendi aralarında eşit haklara sahip olacaklarını kabul etmiştir. Doktrinde mevcut Ticaret Kanunu'nda yazılı olmayan bir temel hukuk ilkesi olarak kabul edilen eşit işlem ilkesi, Yeni Ticaret Kanunu'nun 391. Maddesinde açık olarak kabul edilmiş ve eşit işlem ilkesine aykırı olan yönetim kurulu kararlarının batıl olduğunun tespitinin mahkemeden istenebileceği açıkça belirtilmiştir. Böylece, yönetim kurulu, bu görevlerini icra ederken yaptığı işlemlerde sadakat, güven ve doğruluk kuralı ile birlikte eşit işlem ilkesine de uygun hareket etmekte yükümlüdür. Yönetim kurulu aldığı kararlarda eşit işlem ilkesine uymaması halinde, kararların butlanı sonucu ile karşı karşıya kalacaktır. Yeni Ticaret Kanunu'nda, genel kurul kararlarının eşitlik ilkesine aykırılığının hukuki sonucu iptal edilebilirliklerdir.

Genel kurul kararları için dahi eşit işlem ilkesine aykırılığın sonucu iptal edilebilirlik olarak kabul edilmişken yönetim kurulu tarafından pay sahiplerine karşı eşit işlem ilkesine aykırı davranılmasının hukuki sonucunun butlan olarak kabulü hukuk güvenliği açısından sakıncalıdır. (Aynı görüşte Moroğlu, 2009, 187). Kanaatimizce Yeni Ticaret Kanunu'nda Sermaye Piyasası Kanunu'nda olduğu gibi eşit işlem ilkesine aykırı yönetim kurulu kararlarının butlanı değil, iptalinin mümkün olduğu kabul edilmelidir.

e. Diğer Butlan Halleri

Yeni Ticaret Kanunu'nun 391. maddesi gerekçesinde “ Hükümde, en çok rastlanılan batıl kararlar örneklerle (sayım yoluyla) gösterilmiştir. Bir yönetim kurulu kararının geçersiz olup olmadığı genel hükümlere göre belirlenebileceği gibi butlan sebepleri ile geçersizliğin sonuçları da aynı ilkelere göre belirlenir” denilmektedir. Böylece geçersiz yönetim kurulu kararlarının sadece maddede belirtilen kararlardan ibaret olmadığı, başka bir deyişle maddenin sınırlı sayı niteliği taşımadığı ifade edilmektedir. Bu nedenle, ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı ve ayrıca konusu imkansız olan yönetim kurulu kararlarıyla yatırımcıları, alacaklıları ve işçileri koruyan emredici hükümlere aykırı yönetim kurulu kararları batıldır. Örneğin alacaklılara zarar vermek amacıyla bütün aktiflerin satılmasını öngören yönetim kurulu kararı (YTK. m. 538) ahlaka, adaba aykırılık nedeniyle batıldır. Yönetim kurulu üyelerine, şirkette çalışanlara veya şirketle iş yapan kişilere, bu kişilerin hizmetleri veya şirketin mali durumu ile kesinlikle bağdaşmayacak yüksek ücretler veya huzur hakkı gibi ödemeler öngören yönetim kurulu kararları, bir taraftan şirket malvarlığının azalması sonucunu doğuracağından YTK. m. 447/c hükmüne aykırılıktan, diğer yandan ahlaka, adaba aykırılık nedeniyle batıl kararlardır. Ayrıca, sermaye azaltılmasına rağmen şirket alacaklılarının haklarının tamamen karşılayacak miktarda aktifin şirkette varlığı belirlenmeden sermayenin azaltılmasına ilişkin yönetim kurulu kararları (YTK. m. 473/2); sermayenin, ancak alacaklılara verilen sürenin sona ermesinden ve beyan edilen alacakların ödenmesinden veya teminat altına alınmasından sonra azaltılabileceğini öngören hükme (YTK. m. 475/1) aykırı yönetim kurulu kararı; yönetim kurulu üyelerinin şirketin iflasının açılmasından önceki son üç yıl içinde kazanç payı veya başka bir ad altında hizmetlerine karşılık alacakları ve fakat uygun ücreti aşan paraları şirket alacaklılarına geri vermek yükümlülüğünü (YTK. m. 513) ortadan kaldıran yönetim kurulu kararları; şirketin tasfiye haline girmesi durumunda, şirket alacaklılarının bilgilendirilmesi zorunluluğunu (YTK. m. 541, 543/2) ortadan kaldıran yönetim kurulu kararları; denetçilerin, işlem denetçilerinin kanuni görevlerini yerine getirmesinde kusurlu hareket etmeleri sonucunda şirket alacaklılarına karşı verdikleri zararlar dolayısıyla sorumluluklarını (YTK. m. 556) ortadan kaldıran yönetim kurulu kararları batıldır. Aynı şekilde şirket alacaklılarından mal kaçırmak amacıyla şirket malvarlığını piyasanın değerinin altında ortaklara veya üçüncü kişilere satıp devreden kararlar da batıldır. Kartel yasağına rağmen kartelleşmeyi öngören kararlar da batıldır. Yine haksız rekabeti teşvik edici kararlar da batıldır. (Yılmaz, 1996, 865).

2. İptal Edilebilir Yönetim Kurulu Kararları

Halka açık olmayan bir anonim şirketle ilk veya değiştirilmiş esas sözleşme ile, esas sözleşmede belirlenen kayıtlı sermaye tavanına kadar sermayeyi arttırma yetkisi, yönetim kuruluna tanıdığı takdirde, yönetim kurulunun, sermaye arttırım kararı vermesi, imtiyazlı veya itibari değerinin üzerinde pay çıkarabilmesi ve pay sahiplerinin üzerinde pay çıkarabilmesi ve pay sahiplerinin yeni pay alma haklarını sınırlandırabilmesi bu kanundaki hükümler çerçevesinde ve esas sözleşmede öngörülen yetki sınırları içinde gerçekleştirilebilirler (YTK. m. 460).

Böylece, halka açık olmayan bir anonim şirkette, ilk ve değiştirilmiş esas sözleşme ile sermaye arttırım yetkisi yönetim kuruluna tanıdığı takdirde,

- Yönetim kurulunun sermaye arttırım kararı
- İmtiyazlı veya itibari değerinin üzerinde pay çıkarma kararı,
- Pay sahiplerinin yeni pay alma haklarının sınırlayıcı nitelikteki kararları;

kanuna, esas sözleşme hükümlerine ve özellikle dürüstlük kurallarına aykırı ise pay sahipleri ve yönetim kurulu üyeleri, kararın ilanı tarihinden itibaren bir ay içinde iptal davası açabilirler. Böylece Yeni Ticaret Kanunu, halka açık olmayan anonim şirketlerde, belirli bazı hallerde yönetim kurulu kararlarının iptal edilebileceğini kabul etmiş dolayısıyla Sermaye Piyasası Kanunu'nun Sermaye Piyasası Kanunu Sistemine tabi anonim ortaklıklarda yönetim kurulu kararlarının iptaline ilişkin hükümlerinden daha dar bir düzenlemeye yer vermiştir.

III. Sermaye Piyasası Kanunu Açısından

Kayıtlı sermayeli anonim ortaklıklarda, yönetim kuruluna Ticaret Kanunu'nun öngördüğü yetkilerden daha geniş yetkiler verilmiştir ve bu yetkilerin bir kısmı SerPK. m. 12 hükmünde sayılmıştır. Aynı maddenin 6. Fıkrasında, 'yönetim kurulunun bu maddedeki esaslar çerçevesinde aldığı kararlar aleyhinde, Türk Ticaret Kanunu'nun 381. maddesinin birinci fıkrasında sayılan hallerde yönetim kurulu üyeleri, denetçiler veya hakları ihlal edilen pay sahipleri, kararların ilanından itibaren 30 gün içinde anonim ortaklık merkezinin bulunduğu yer ticaret mahkemesinde iptal davası açabilirler. Bu halde, Türk Ticaret Kanunu'nun genel kurul kararının iptaline ilişkin 382, 383 ve 384. maddeleri hükümleri uygulanır', demektedir.

Şu halde, (1) kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş olan anonim şirketlerde sermaye artırımı yetkisi yönetim kuruluna verildiğinden (SerPK. m. 12/5) yönetim kurulunun bu konuda vermiş olduğu kararlar; (2) kayıtlı sermaye sistemini benimsemiş anonim şirketlerde anasözleşmesinde hüküm bulunduğu takdirde, yönetim kurulu itibari değerinde agiolu pay senedi çıkarabilme imkanı tanınmıştır. Yönetim kurulunun bu konuda vermiş olduğu kararlar; (3) kayıtlı sermaye sistemini benimsemiş anonim şirketlerde esas sözleşmede hüküm varsa, yönetim kuruluna imtiyazlı hisse senedi çıkarma yetkisi verilebilir. Yönetim kurulunun bu konuda vermiş olduğu kararlar; (4) esas sözleşmede hüküm varsa, kayıtlı sermaye sistemini benimsemiş anonim şirketlerde, yönetim kuruluna pay sahiplerinin yeni pay alma haklarını kısıtlama yetkisi verilebilir. Yönetim kurulunun bu konuda vermiş olduğu kararlar; (5) kayıtlı sermaye sistemini benimsemiş anonim şirketlerde, anonim şirket esas sözleşmesinde hüküm bulunduğu takdirde halka açık anonim ortaklıklarda esas sözleşmeye konulacak hükümlerle yönetim kuruluna tahvil ve sermaye piyasası aracı niteliğindeki diğer borçlanma senedi ihraç yetkisi verilebilir (SerPK. m. 13/b). Yönetim kurulunun bu konularda vermiş olduğu kararlar; (6) SerPK sistemine bağlı olan anonim ortaklık yönetim kurulları SerPK. m. 15 hükmünde yer alan esaslar çerçevesinde temettü avansı dağıtılması hususunda karar almaya yetkilidir. SerPK. m. 15/5 hükmü uyarınca, önceki döneme ödenen temettü avansları mahsup edilmeden ilave temettü avansı verilmesine ve temettü dağıtılmasına karar verilemez. Ayrıca temettü avansı dağıtılması SerPK sistemine tabi ortaklıkların, Sermaye Piyasası mevzuatına uygun olarak düzenlenmiş ve bağımsız denetimden geçmiş 3,6, ve 9 aylık dönemler itibariyle hazırladıkları ara mali tablolarında yer alan karları üzerinden dağıtılabilir. Buna ilaveten temettü avansı dağıtılabilmesi için esas sözleşmede bu yolda hüküm bulunması ve genel kurul kararlarıyla ilgili yıla sınırlı olmak üzere yetki verilmesi gerekmektedir (SPK, Seri IV, No:27, m. 9; SPK, Sermaye Piyasası Kanunu'na Tabi Olan Halka Açık Anonim Ortaklıkların Temettü ve Temettü Avansı Dağıtımında Uyacakları Esaslar Hakkında Tebliğ, 13.11.2001, 24582 Sayılı RG).

Bu koşullara uyulmadan verilen yönetim kurulu kararları kanuna, anasözleşmeye ve iyiniyet kurallarına aykırı olduğu takdirde; YK üyeleri, denetçiler veya hakları ihlal edilen pay sahipleri, kararın ilanından itibaren 30 gün içinde, AO merkezinin bulunduğu yer ticaret mahkemesinde iptal davası açabilirler (SerPK. m. 12/6). Pay sahiplerinin dava açabilmeleri için 'haklarının ihlal edilmiş olması' şartına bağlı olup, bu şart, kanunda açıkça öngörülmüştür. Ayrıca bu kişiler YK kararları aleyhine GK'da itiraz edebilirler ve GK'un bu konuda vermiş olduğu kararın iptalini talep edebilirler.

Sermaye Piyasası Kanunu'nun tanıdığı bu hakkın dayanağı, yönetim kurulu kararının kanuna, esas sözleşme hükümlerine, objektif iyiniyet kurallarına ve özen borcuna aykırılıktır. Ancak 'yerindelik' veya 'elverişlilik' dava sebebi sayılmamalıdır. Çünkü imalatın azaltılması, fiyatların ayarlanması, yıllık hesapların düzenlenmesi, bankalardan kredi alınması veya ilişkilerin kesilmesi gibi, yönetim ve temsil organının yetkili olduğu ve karar alabileceği konularda ne genel kurulun ne de pay sahiplerinin müdahalesi kabul edilebilir (Aytaç, 1986, 287)

Yönetim kurulunun iptal kararlarına, genel kurul kararlarının iptaline ilişkin TK. m. 382, 383, 384 YTK hükümleri uygulanır (SerPK. m. 12). Sayılan hükümlerin dışında genel kurul kararlarının iptaline ilişkin diğer maddelerin de kıyasen uygulanması gerekir. Özet olarak ifade edilmek gerekirse, TK sistemi içinde genel kurula ait olan fakat SPK. m. 12 hükmüyle yönetim kuruluna devredilen yetkilerle ilgili tüm yönetim kurulu kararlarının iptali istenebilir. Zira yönetim kurulundan daha geniş yetkilere sahip ve yönetim kurulunu da gözetim ve denetimi altında tutan bir organ olan genel kurul için konan kriterin yönetim kurulu için kabul edilmemesinin hakkaniyet ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacağı açıktır. Dolayısıyla yönetim kurulunun hisse senediyle değiştirilebilir tahvil sahiplerinin haklarını kullanmalarına engel olacak herhangi bir karar almaları durumunda (SPK. m. 14/2) bu kararlar aleyhinde de iptal davası açılabilir.

Mahkemece, aleyhine iptal davası açılan yönetim kurulu kararının icrasının geri bırakılmasına karar verildiği takdirde, taraflarca kararın, öğrenildiği tarihten itibaren en geç 5 iş günü içinde Kurul'a bildirilmesi zorunluluğu getirilmektedir. (Seri: IV, No:38, m.12) Kayıtlı Sermaye Sistemine İlişkin Esaslar Tebliği, (23.01.2008 T., 26765

Sayı RG). Mahkeme, yönetim kurulu üyeleri ile denetçilerin görüşünü aldıktan sonra icranın geri bırakılmasına karar verebilir (TK. m. 382; YTK. m. 449).

Yönetim kurulu aleyhine kötü niyetle iptal davası açıldığı takdirde, davacılar bu yüzden ortaklığın uğradığı zararlardan müteselsilen sorumludurlar (TK. m. 384; YTK. m. 451). Yönetim kurulu kararının; iptale ilişkin mahkeme hükmünün kesinleşmesini izleyen üç iş günü içinde, yönetim kurulu karar defterinden silinmesi ve durumunun tescil ve ilan ettirilmesi gerekir (TK. m. 383; YTK. m. 450; S. IV, N. 38, m. 12/3).

SONUÇ

Yukarıda belirtildiği üzere, Yeni Ticaret Kanunu yönetim kurulu kararlarının butlanını gayet geniş bir şekilde düzenlemiş ve yönetim kurulu kararlarının batıl olduğunun tespitinin mahkemeden istenebileceği ve geçersizliğinin hüküm ve sonuçlarının genel hükümlere göre saptanacağı belirtilmiştir. Ancak butlanın istisnai hallerde kabul edilmesi hukuk güvenliği açısından büyük bir önem taşımaktadır. Çünkü yönetim kurulu kararlarının butlanla sakat olduğunun tespit edilmesi, yönetim kurulu kararının alındığı tarihten itibaren geçersiz sayılması ve bu karara dayanılarak yapılan işlem ve uygulamaların da kural olarak geriye etkili olarak geçersiz olması sonucunu doğurur. Böyle bir yönetim kurulu kararı, ne ortaklığa ne pay sahiplerine ne de alacaklılara karşı hüküm ifade eder. Belli bir süreye tabi olmaksızın her zaman geçersizliği ileri sürülebilir.

Mevcut Ticaret Kanunu'nda, butlan halleri düzenlenmediği gibi, iptal edilebilir yönetim kurulu kararına da yer verilmemiştir. Sermaye Piyasası Kanunu'nda ise, kayıtlı sermaye sistemini benimsemiş anonim şirketlerde, sermaye artırma yetkisi yönetim kuruluna verildiğinde, yönetim kurulunun bu konuda vermiş olduğu kararlar, agiolu pay senedi çıkarma yetkisinin yönetim kuruluna verdiği hallerde, yönetim kurulunun bu konuda vermiş olduğu kararlar, esas sözleşmede imtiyazlı hisse senedi çıkarma, yeni pay alma hakkını kısıtlama, tahvil ve sermaye piyasası aracı niteliğinde borçlanma senedi ihraç etme yetkisi verilmişse, yönetim kurulunun bu konularda vermiş olduğu kararlar, kanuna, esas sözleşme hükümlerine, objektif iyiniyet kurallarına aykırı olduğu takdirde, YK üyeleri, denetçiler veya hakları ihlal edilen pay sahipleri, kararın ilanından itibaren 30 gün içinde şirket merkezinin bulunduğu yer ticaret mahkemesinde iptal davası açabilirler. Ayrıca Sermaye Piyasası Kanunu'na tabi olan halka açık anonim ortaklıklarda temettü avansı, sermaye piyasası mevzuatına uygun olarak düzenlenmiş ve bağımsız denetimden geçmiş 3, 6 ve 9 aylık dönemler itibarıyla hazırladıkları ara mali tablolarında yer alan kârları üzerinden dağıtılabilir, SerPK. m.15/5 hükmü uyarınca, önceden ödenen temettü avansları, mahsup edilmeden ilave temettü avansı verilmesine ve temettü dağıtılmasına karar verilemez. Yönetim kurulunun bu kurallara uymadan vermiş olduğu kararların iptali de talep edilebilir.

Yeni Ticaret Kanunu'nda yönetim kurulu kararlarının iptali ise bir halde düzenlenmiştir. Yeni Ticaret Kanunu'nun 460. m. halka açık olmayan bir anonim şirkette ilk veya değiştirilmiş esas sözleşme ile, esas sözleşmede belirlenen kayıtlı sermaye tavanına kadar sermayeyi artırma yetkisi, yönetim kuruluna tanındığı takdirde, bu kurul, sermaye artırımını, Yeni Ticaret Kanunu'ndaki hükümler çerçevesinde ve esas sözleşmede öngörülen sınırlar içinde gerçekleştirebilir. Yönetim kurulu tarafından alınan bu karar, kanun veya esas sözleşme hükümlerine ve özellikle dürüstlük kurallarına aykırı ise alınmış olan bu yönetim kurulu kararı aleyhine, pay sahipleri ve yönetim kurulu üyeleri kararın ilanı tarihinden itibaren bir ay içinde iptal davası açabilirler.

Kanaatimce, sonuç kısmının başında belirtilen nedenlerle Yeni Ticaret Kanunu'nda yönetim kurulu kararlarının butlanını değil, belirli bazı hallerin gerçekleşmesi halinde iptalinin düzenlenmesi ve bunun da belirli bir süreyle sınırlandırılması gerekir. Mevcut Sermaye Piyasası Kanunu'na paralel bir düzenleme tüm anonim ortaklıklar için kabul edilebilir. Ayrıca, yönetim kurulunun eşit işlem ilkesine, anasözleşme hükümlerine aykırı olan, anonim şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen, pay sahiplerinin özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanımını kısıtlayan ya da güçleştiren, diğer organların devredilmez yetki alanına giren ve bu yetkilerin devri anlamına gelebilecek kararların da iptalinin talep edilebilmesi, hukuk açısından daha savunulabilir gözükmektedir.

KAYNAKÇA

- ANSAY, Tuğrul, (1964), İdare Meclisi Kararlarının İptali Meselesi, Batider, C. II, S. 2, 371 vd.
- ARSLANLI, Halil, (1960), Anonim Şirketler, II-III, Anonim Şirketin Organizasyonu ve Tahviller, İstanbul
- AYTAÇ, Zühtü, (1986), Kayıtlı Sermayeli Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu Kararlarının İptali Sorunu, Prof. Dr. Ernst Hirsch'in Hatırasına Armağan, Ankara
- SU, Ceren, (2005), Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Kararlarına Karşı Başvuru Yolları, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. II, S.2, İstanbul
- ÇAMOĞLU, Ersin, (2010), Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğu, 3. Bası, İstanbul
- DOMANIÇ, Hayri, (1978), Anonim Şirketler, İstanbul

- ERİŞ, Gönen, (2011), Anonim Şirketler Hukuku, Temel Esaslar, Ocak
- ERİŞ, Gönen, (1989), Türk Ticaret Kanunu Şerhi C.I, Ticari İşletme ve Ticaret Şirketleri, 2. Bası, İstanbul
- İMREGÜN, Oğuz; (2001), Kara Ticaret Hukuku Dersleri, İstanbul
- İMREGÜN, Oğuz, (2001), Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu Toplantı ve Karar Yetersayıları ve Yönetim Kurulu Kararlarına Karşı Başvuru Yolları, Prof. Dr. Hayri Domaniç'e 80. Yaş Günü Armağanı, C.I, İstanbul
- İMREGÜN, Oğuz, (1989), Anonim Ortaklıklar Hukuku, İstanbul
- KARAYALÇIN, Yaşar, (1986), Anonim Şirketin Yönetim Kurulu Kararlarına Karşı Hangi Davalar Açılabilir? Ticaret hukuku ve Yargıtay Kararları Sempozyumu III, Ankara, 239 vd.
- MOROĞLU, Erdoğan, (2009), Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Ortaklıklarda Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, İstanbul
- MOROĞLU, Erdoğan, (2009), Türk Ticaret Kanunu ile Yürürlük ve Uygulama Kanunu Tasarıları Değerlendirme ve Öneriler, İstanbul
- ÖZKORKUT, Korkut; (1996), Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu Kararlarının İptali, Ankara
- PULAŞLI, Hasan, (2011), Şirketler Hukuku, Temel Esaslar
- TEKİL, Fahiman, (1998), Anonim Şirketler, İstanbul
- YILMAZ, Lerzan, (1996), Anonim Şirketler Kanunu ve İsviçre'deki Düzenlemeler Işığında Genel Kurul Kararları, İBD, C.70, S.X, XI, XII